

PRESSEMEDDELELSE

Fonde redder truet økosystem ved Gammel Estrup

A.P. Møller Fonden, Hedeselskabet og William O. Berntsens Fond muliggør en omfattende oprensning af voldgrave, søer og damme ved herregården Gammel Estrup på Djursland. Den tiltrængte oprensning sikrer vandstanden, så den store renæssancebygning ikke synker, og styrker stedets herlighedsværdi, så de mange besøgende får udsigt til rent, klart vand.

Gammel Estrup blev helt tilbage i 1300-tallet bygget som et forsvarsværk og ligger derfor strategisk godt placeret i sumpet, lavtliggende og svært fremkommeligt terræn. Herregården er omgivet af to voldgrave: en indre voldgrav, der omkranser hele hovedbygningen, og en ydre voldgrav, der udgøres af en halvcirkleformet grav mod vest og Alling Å mod øst. Voldgravene er i dag ved at blive fyldt op af blade, siv, græs, grene og andet organisk materiale. Det er derfor til stor glæde for museumsdirektør Britta Andersen, at der nu igangsættes et storstilet genopretningsprojekt:

”Det har stået højt på min ønskeliste i mange år at få rensset voldgrave, søer og damme omkring Gammel Estrup. Herregårdens placering gør, at der tilføres voldgravene store mængder dødt organisk materiale. Det danner grobund for alge- og plantevækst, derved øges ophobningen, bunden bliver hastigt voksende, og vandstanden bliver markant lavere. En stor del af herregården er funderet på pæle, så hvis vandstanden falder, så risikerer vi, at bygningen også ’sætter sig’ og på sigt synker. I det sydvestre hjørne af den indre voldgrav har vi netop målt en rekordlav vandstand på 15-20 cm, så hjælpen kommer i sidste øjeblik”, forklarer hun og fortæller, at sidste gang voldgravene blev rensset var i 1960’erne.

Randersvej 2
8963 Auning
Danmark

T +45 8648 3001
F + 45 8648 3181
post@gammelestrup.dk
www.gammelestrup.dk

Klart vand til glæde for offentligheden

Gammel Estrups kulturmiljø med voldgrave, søer, damme og haver er fredet og besøges hvert år af knap 100.000 turister. Derudover benyttes området flittigt af lokalområdets beboere som et rekreativt område til cykel- og spadsereture, løb, hundeluftning, kanoture og afslapning. Vandmiljøet er derfor en vigtig del af Gammel Estrup – Herregårdsmuseets publikumstilbud.

”Udsigten til rent, klart vand er et af herregårdens allerstørste aktiver. De besøgende nyder den smukke natur, det rige plante- og dyreliv og den unikke helhed, som herregårdens kulturmiljø udgør”, siger Britta Andersen og fortsætter: *”Vandet er også afgørende for forståelsen af herregårdens historie. Udover at fungere som forsvar mod udefra kommende fjender, dannede vandet før i tiden basis for livsvigtige forsyninger, det vil sige vand til at drikke, vand til at vaske tøj i, vand til at lave mad og brygge øl af og vand til at holde fisk og dyrke afgrøder til herregårdens store husstand. Desuden var vandet herregårdens ’spejl’, hvor de mange bygninger lod sig spejle og dermed illustrerede ejerslægtens magt og prestige”.*

Den omfattende oprensning af voldgrave, søer og damme ved Gammel Estrup påbegyndes i begyndelsen af januar og forventes afsluttet i marts måned. Genopretningen af økosystemet er muliggjort af midler fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal samt Hedeselskabet og William O. Berntsens Fond.

For yderligere information kontakt museumsdirektør Britta Andersen på T 3146 3001 eller ba@gammelestrup.dk.

De bedste hilsener fra

Gammel Estrup – Herregårdsmuseet

Gammel Estrup – Herregårdsmuseet kan nu, med hjælp fra tre fonde, påbegynde en oprensning af voldgrave, damme og søer og sikrer dermed både bygningen og formidlingen af herregårdens vigtige kulturmiljø. Foto: Gammel Estrup – Herregårdsmuseet.

Fakta om Gammel Estrup - Herregårdsmuseet

Efter mere end 600 år i samme families eje blev herregården i 1926 solgt, og Jyllands Herregårdsmuseum blev oprettet i Gammel Estrups hovedbygning i 1930. Museet hedder i dag Gammel Estrup - Herregårdsmuseet og er en selvejende institution. Museets opgave er at bevare herregårdshovedbygningen på Gammel Estrup med dens oprindelige udsmykning gennem tiderne og anvende en passende del af den til en samling, der viser dansk herregårdskultur, i størst muligt omfang ved Gammel Estrups eget gamle inventar. Museet arbejder nationalt og internationalt. Museets samling skal være tilgængelig for offentligheden og til rådighed for forskningen. Gammel Estrup – Herregårdsmuseet beskæftiger sig i det daglige med de danske herregårde og alt hvad dertil hører af indretningskultur, malerkunst, møbler, herskab og tjenestefolk, iskældre, alléer, skove, marker og kulturlandskab mm. Gammel Estrup er hjemsted for Dansk Center for Herregårdsforskning, som drives i et samarbejde mellem Gammel Estrup – Herregårdsmuseet, Aarhus Universitet, Nationalmuseet og Arkitektskolen Aarhus. Museets største formidlingssatsninger er Herregårdsmarked i juni måned og juleaktiviteter i forbindelse med udstillingen *Jul for herskab og tjenestefolk*. Gennemsnitligt er besøgstallet på 100.000 om året, heraf ca. 5.000 fra udlandet. Der er åbent hele året bortset fra 24. december-31. januar samt mandage i vinterperioden. Personalet består af 15-20 personer, der har deres daglige gang på museet, heraf er 4 faguddannede akademikere fordelt på 1 direktør, 2 museumsinspektører og 1 faglig sekretær på Dansk Center for Herregårdsforskning. Herudover har museet et stort frivillignetværk. Museumsdirektør Britta Andersen har ansvaret for den daglige ledelse. Se mere på www.gammelstrup.dk

Om A.P. Møller Fonden

Operaen på Holmen er uløseligt forbundet med A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal. Den store bygning lige over for Amaliehaven står dog langt fra alene: Møller, festivaler, websites, haveanlæg, skoler, kunstgræsbaner, træskibe, museer, teatre, hospitaler og meget andet har også nydt godt af Fondens ressourcer. Mange store bevillinger er gået til hovedstadsområdet, men geografisk bredde er også et mål, og Fonden støtter projekter i hele Danmark samt i Sydslesvig, i Grønland og på Færøerne. Fonden er blandt de største i Danmark og favner både meget omkostningstunge projekter og gode ideer, der kræver mindre støtte. Størrelsen af det samlede bevilgede beløb kan variere fra år til år. I 2012 blev der bevilget støtte for 1,5 mia. kr. I 2013 var beløbet 1,3 mia. kr., mens det i 2014 var 900 mio. kr. I 2013 blev der desuden givet en ekstraordinær bevilling på 1 mia. til at styrke undervisningen i den danske folkeskole. Denne donation udmøntes over en 5-6 årig periode fra 2014-2019. Sit lange navn har Fonden efter skibsreder A.P. Møller og hans amerikanske hustru, Chastine Mc-Kinney Møller. Se mere på www.apmollerfonde.dk

Om Hedeselskabet

Hedeselskabet er en erhvervsdrivende fond, som siden 1866 har skabt grøn innovation og udviklet løsninger primært til klimatilpasning, miljøforbedring og naturpleje. Vi arbejder med langsigtet udvikling, benyttelse og beskyttelse af naturen, og vi formidler viden mellem praktikere og eksperter inden for natur, miljø og energi. I dag ejer Hedeselskabet en række virksomheder herunder blandt andet HedeDanmark, Orbicon og Xergi, som udvikler løsninger til klimatilpasning, miljø, energi og naturpleje. Hedeselskabet beskæftiger ca. 2.000 medarbejdere inkl. associerede selskaber og omsatte i 2015 for ca. 2 mia. kr.

Læs mere på www.hedeselskabet.dk

Om William O. Berntsens Fond

William O. Berntsens Fond (oprindeligt Engestofte og Søholt Fonden) er etableret den 27. oktober 1997 i henhold til testamente af godsejer William O. Berntsen. William O. Berntsen arvede Engestofte gods efter sin far og i 1996 købte han nabogodset Søholt, således at det samlede areal blev på over 1800 ha., hvoraf ca. 900 ha. var skov. Fonden overtog efter godsejer William O. Berntsens død godserne hvorefter Jordbrugskommissionen pålagde fonden at afhænde godserne. Den væsentligste del af fondens egenkapital stammer fra salget af godserne. Fondens formue er blandt andet placeret i erhvervsmæssige faste ejendomme. Fondens bestyrelse består af:

Hofjægermester, godsejer, advokat Klavs von Lowzow, hofjægermester, godsejer Carl Boisen Thøgersen samt professor Olav Krogilja Stølen. R.

Se mere på www.berntsenfonden.dk